Hodnotitel koní (kód: 41-002-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Zemědělský technik; Hodnotitel koní
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Klasifikace struktury chovu koní v ČR	4
Klasifikace plemen koní	4
Vedení evidence koní v ČR	4
Příprava předvadiště a předvedení koní	4
Základy plemenitby a selekce koní	4
Měření a vážení koní	4
Posouzení koně a základní péče o jeho zdraví	4
Hodnocení výkonnosti koní	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 29.11.2016 do: 06.12.2020

Kritéria a způsoby hodnocení

Klasifikace struktury chovu koní v ČR

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat strukturu a organizaci chovu koní v ČR (Ministerstvo zemědělství, Česká plemenářská inspekce, Českomoravská společnost chovatelů Hradištko pod Medníkem, Ústřední eveidence koní, uznaná chovatelská sdružení)	Písemné ověření
b) Vyjmenovat nejdůležitější zákony, vyhlášky a ustanovení v ČR související s chovem koní	Písemné ověření
c) Popsat vedení plemenných knih koní v ČR	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Klasifikace plemen koní

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat fylogenetický vývoj, morfologické změny v reakci na různé vlivy a domestikaci koní	Písemné ověření
b) Rozdělit plemena koní podle fylogenetického původu, stupně prošlechtění, temperamentu a podle užitkového typu, charakterizovat významná plemena chovaná v ČR	Písemné ověření
c) Vysvětlit pojem genetický zdroj a vyjmenovat plemena koní zařazených do genetických zdrojů v ČR	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení evidence koní v ČR

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyplnit povinné záznamy dle platné legislativy	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Charakterizovat ústřední evidenci koní ČR	Písemné ověření
c) Charakterizovat základní evidenci pro ústřední evidenci koní ČR a uznané chovatelské sdružení	Písemné ověření
d) Popsat označování a identifikaci koní v ČR na předepsaných formulářích	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Popsat zákonné podmínky, které musí splňovat každý chovatel	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava předvadiště a předvedení koní

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vybrat a upravit předvadiště z hlediska organizace předpokládaných činností	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat požadovanou úpravu a výstroj koně při hodnocení	Písemné ověření
c) Popsat vhodnou výstroj předvádějícího	Písemné ověření
d) Popsat zásady předvedení koně na ruce v zootechnickém postoji a v pohybu, včetně souvisejících platných předpisů, koně předvést na předvadišti	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Popsat a ukázat nejčastější chyby při předvádění koní	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Popsat zásady BOZP při zacházení se zvířaty a řád ochrany koní při veřejném vystoupení a svodu	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Základy plemenitby a selekce koní

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat vliv prostředí na organismus	Písemné ověření
b) Charakterizovat dědičnost a dědivost	Písemné ověření
c) Charakterizovat metody plemenitby a jejich využití v chovu (čistokrevná, liniová, příbuzenská, osvěžení krve, křížení)	Písemné ověření
d) Charakterizovat plemenný výběr podle plemenných standardů, pohlavního výrazu, exteriéru a barev, zdraví, výkonnosti	Písemné ověření
e) Charakterizovat dědičnost tělesných a užitkových vlastností, barev a vad a uplatňování těchto hledisek v plemenitbě	Písemné ověření
f) Popište selekci u koní, její druhy a význam	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Měření a vážení koní

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat a předvést způsob použití měřicích pomůcek a fixace koní	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Klasifikovat měřené tělesné rozměry (výškové, šířkové, délkové, hloubkové, úhly)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést praktické měření koní při dodržení zásad měření	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vysvětlit, kdy a proč se koně váží a měří	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posouzení koně a základní péče o jeho zdraví

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit plemeno předvedeného koně a posoudit jeho exteriér (plemenný typ, konstituce, tělesná stavba, pohlavní dimorfismus a výraz, rámec)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést slovní a grafický popis koně	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vysvětlit základy etologie koní	Ústní ověření
d) Popsat základní péči o zdraví a výživu koně a posoudit jeho stav	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Charakterizovat a ukázat krajiny těla koně	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Charakterizovat stavbu a činnost orgánových soustav a vysvětlit jejich vliv na užitkové vlastnosti koně (kosterní a svalová soustava, konstituce a kondice, temperament, charakter)	Písemné ověření
g) Popsat mechaniku pohybu koně (v základních chodech včetně nepravidelností, na ruce, pod sedlem, v zápřeži a ve volnosti) a předvést hodnocení mechaniky pohybu	Praktické předvedení a ústní ověření
h) Předvést lineární popis zevnějšku koně se záznamem exteriérových vad a nedostatků v mechanice pohybu	Praktické předvedení a ústní ověření
i) Popsat vztah exteriéru k výkonnosti koní	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Hodnocení výkonnosti koní

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat zkušební řády jednotlivých plemen chovaných na území ČR	Písemné ověření
b) Předvést hodnocení hříběte při označování a třídění	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést hodnocení koně při výkonnostních zkouškách pod sedlem včetně bodového hodnocení	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Předvést hodnocení koně při výkonnostních zkouškách v zápřeži včetně bodového hodnocení	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Předvést hodnocení koně při výkonnostních zkouškách ve skoku ve volnosti včetně bodového hodnocení	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Předvést hodnocení koně při chovatelských soutěžích (KMK) v klasických jezdeckých disciplínách	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Popsat způsoby a možnosti rozvoje výkonnosti v chovu koní v závislosti na daném plemeni	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s koňmi přidělenými autorizovanou osobou.

Podmínkou pro připuštění ke zkoušce je absolvování minimálně středního vzdělání s výučním listem v zemědělském oboru se zaměřením na chov koní nebo předložení osvědčení o získání profesní kvalifikace „chovatel koní“.

Písemné ověření znalostí se doporučuje formou testu.
Pravidla pro aplikaci písemných testů jako způsobu ověřování
Soubor otázek pro testy stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:
A. Testy pro jednotlivé uchazeče musí být generovány z dostatečně velkého souboru otázek, aby bylo umožněno řádově několik desítek různě sestavených testů.
B. Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí testů, musí být splněny následující podmínky:
B1. Pro celkový soubor otázek, z něhož se generují jednotlivé testy:
Pro každé kritérium existuje několik otázek.
B2. Pro jednotlivé vygenerované testy:
Každý uchazeč má ve svém testu pro každé kritérium (u něhož je test způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit) alespoň jednu otázku.
B3. Pro úspěšné splnění požadavků testu:
Za úspěšné splnění testu se považuje 80 % správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 50 % otázek.

Ověřování kompetencí musí probíhat v navazujících činnostech vedoucích k ucelenému hodnotitelskému úkonu, který zahrnuje požadavky zkušebních řádů jednotlivých plemenných knih plemen chovaných na území ČR. K praktické zkoušce každého uchazeče musí být připraven jeden dospělý kůň a hříbě ve stáří do dvou let.

Zkouška se skládá z následujících částí:
a) Písemná část
b) Praktická část zahrnuje tyto úkoly:
- Určit plemeno předváděného koně, popsat jeho zevnějšek, barvu, odznaky.
- Předvést praktické měření a lineární popis.
- Předvést hodnocení mechaniky pohybu v kroku, klusu - na ruce a ve volnosti.
- Předvést hodnocení klisny nebo hřebce při výkonnostních zkouškách pod sedlem nebo hodnocení klisny nebo hřebce při výkonnostních zkouškách v zápřeži.
- Předvést hodnocení při skoku ve volnosti.
- Předvést hodnocení teplokrevné klisny nebo hřebce při chovatelských soutěžích (KMK) - toto hodnocení bude provedeno na videozáznamech z těchto soutěží.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Středoškolské vzdělání v zemědělském oboru zaměřeném na živočišnou výrobu nebo ve veterinárním oboru a alespoň 5 let odborné praxe související s hodnocením koní, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace
b) Vysokoškolské vzdělání v zemědělském oboru zaměřeném na živočišnou výrobu nebo ve veterinárním oboru a alespoň 5 let odborné praxe související s hodnocením koní, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace..

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Předvadiště
- Pomůcky k měření koní
- Potřebný počet koní pro hodnocení (jeden dospělý kůň a hříbě pro jednoho uchazeče)
- Místnost pro teoretickou a písemnou část vybavenou potřebnými didaktickými pomůckami
- Záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů
- Soubor zkušebních řádů plemenných knih, vedených na území ČR
- Videozáznamy z chovatelských soutěží KMK v kategorii čtyř, pěti a šestiletých klisen a hřebců teplokrevných plemen chovaných na území ČR
- Autorizovaná osoba musí mít smluvně zabezpečen dostatek (min. 4) pořadatelů zkoušek výkonnosti mladých klisen či hřebců, skoku ve volnosti čtyřletých klisen a majitelů hříbat.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 20 až 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR, SP ČR a AK ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Svaz chovatelů českého teplokrevníka
Asociace svazů chovatelů koní ČR
Š CH K - KUBIŠTA, s. r. o.